

Specjalista do spraw rachunkowości

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel. 91 42 56 126, 91 42 56 128

fax 91 42 56 125

e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)

75-846 Koszalin

tel. 94 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50

tel./fax 344-50-43

e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Specjalista do spraw rachunkowości

Rachunkowość to zarówno w teorii jak i praktyce kluczowa dziedzina działalności każdej organizacji, której celem jest osiągnięcie zysków. Od fachowości osób zatrudnionych na stanowiskach specjalistów do spraw rachunkowości w dużej mierze zależy sukces firmy.

Zadania i czynności robocze

Głównym zadaniem specjalisty do spraw rachunkowości jest zarządzanie finansami firmy. Ponadto do jego obowiązków należy nadzór, planowanie i kontrola działalności zgodnie z zachowaniem zasad rachunkowości oraz tajemnicy przedsiębiorstwa. W czasach, kiedy cięcie kosztów i poszukiwanie oszczędności stanowi o przetrwaniu firmy, ceni się wysokiej klasy specjalistów z doświadczeniem oraz znajomością standardów polskich i europejskich.

Specjaliści do spraw rachunkowości badają sprawozdania finansowe i interpretują przepisy z zakresu działalności gospodarczej. Sporządzają raporty o sytuacji finansowej firmy, doradzają szefom, a czasem podejmują bardzo ważne decyzje o kluczowym znaczeniu dla firmy dotyczących np. planowanych inwestycji. Specjaliści do spraw rachunkowości pełnią w firmie bardzo odpowiedzialne funkcje m.in. dyrektorów finansowych, głównych księgowych, biegłych rewidentów, analityków finansowych, doradców podatkowych, audytorów wewnętrznych itp.

Podstawowym celem pracy **głównego księgowego** jest organizacja rachunkowości w przedsiębiorstwie. Zakres zadań księgowego w dużym stopniu zależy od wielkości przedsiębiorstwa.

W małych firmach księgowy zajmuje się całością zagadnień finansowych. Natomiast w dużych przedsiębiorstwach występuje podział obowiązków między pracowników działu księgowości, którzy ewidencjonują dokumenty finansowe obrazujące operacje gospodarcze przeprowadzane w firmie,

a główny księgowy zajmuje się koordynacją ich pracy oraz ostatecznie akceptuje dokumenty finansowe.

Coraz więcej czynności wykonywanych przez specjalistów do spraw rachunkowości wiąże się z koniecznością uzyskiwania dodatkowych uprawnień i licencji. Tak jest m.in. w przypadku doradców podatkowych oraz biegłych rewidentów

Doradcy podatkowi udzielają podatnikom, płatnikom i inkasentom porad, opinii i wyjaśnień dotyczących zobowiązań podatkowych. Prowadzą księgi podatkowe i inne ewidencje do celów podatkowych oraz udzielają pomocy w zakresie sporządzania zeznań i deklaracji podatkowych.

Z kolei głównym celem działalności **biegłych rewidentów** jest kontrola dokumentów finansowych, czyli badanie sprawozdań przedstawiających kondycję finansową i materialną przedsiębiorstw. Efektem pracy biegłego rewidenta jest pisemne wyrażenie opinii oraz sporządzenie raportu o tym, czy przedłożone mu sprawozdanie finansowe jest prawidłowe i rzetelne.

W strukturze organizacyjnej dużych firm zagranicznych pojawiło się również stanowisko **audytora wewnętrznego**. Stanowi ono uzupełnienie dla normalnych, standardowych działań audytorów zewnętrznych, którzy przeprowadzają kontrole finansowe raz w roku. Audytor wewnętrzny przeprowadza kontrole wrywkowe na bieżąco, przy czym jest całkiem niezależny od pionu finansowo - księgowego, nie podlega również dyrektorowi finansowemu, ale bezpośrednio dyrektorowi naczelnemu. Do jego podstawowych obowiązków należy wrywkowa kontrola przeprowadzanych transakcji, ocena poprawności dokumentacji finansowo-księgowej, opracowanie, względnie ocena już istniejących procedur księgowych.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Specjalista do spraw rachunkowości pracuje w pomieszczeniach biurowych, wyposażonych w sprzęt komputerowy. Biura mają zwykle dobre oświetlenie i wentylację, a często również klimatyzację. Wykonywanie zawodu specjalisty do spraw rachunkowości wiąże się głównie z pracą siedzącą. Ponieważ podstawą czynnością jest czytanie dokumentów oraz śledzenie danych na ekranie komputera, specjalista do spraw rachunkowości w pewnym stopniu narażony jest na działanie promieniowania elektromagnetycznego oraz choroby oczu. Ponadto wykonywanie pracy głównie w pozycji siedzącej może prowadzić do tzw. choroby urzędniczej przejawiającej się bólami kręgosłupa oraz drętwieniem karku.

społeczne środowisko pracy

Specjalista do spraw rachunkowości pracuje przede wszystkim w zespole, najczęściej na stanowisku kierowniczym. Czasem indywidualnie analizuje poszczególne partie dokumentów w celu ich zatwierdzenia. Całość materiału omawia i opracowuje wspólnie z podległymi mu pracownikami. Często wykonuje czynności kontrolne, co naraża go na konflikty i stres. W

przypadku pełnienia funkcji kontrolnych świadomość, iż w efekcie przeprowadzonej kontroli, zostają ujawnione błędy, braki i niedociągnięcia, jest dodatkowym obciążeniem psychicznym.

organizacyjne środowisko pracy

Godziny pracy specjalisty do spraw rachunkowości są raczej stałe - najczęściej jest to 8 do 10 godzin dziennie w dni powszednie. Jednak w przypadku miesięcznych okresów rozliczeń, bądź w okresie zamykania roku sprawozdawczego jest wymagana zwiększona dyspozycyjność, ponieważ może wystąpić konieczność pracy po godzinach. Jest to zawód, który nie wymaga przemieszczania się do innych miejscowości. Praca specjalisty do spraw rachunkowości w dużym stopniu jest zrutynizowana, podporządkowana obowiązującym zasadom i przepisom prawa. Z uwagi jednak na ciągle zmieniające się przepisy, bardzo ważne jest śledzenie na bieżąco aktów prawnych i umiejętność ich interpretacji.

Wymagania psychologiczne

Specjaliści do spraw rachunkowości pełnią w firmie bardzo odpowiedzialne funkcje. Często doradzają szefom bądź podejmują bardzo ważne decyzje o kluczowym znaczeniu dla firmy. Ważna jest więc umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji oraz umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresujących. Ponieważ specjalista do spraw rachunkowości zazwyczaj kieruje podległym mu zespołem pracowniczym, powinien więc umieć współpracować, wspierać ich swoją wiedzą oraz doświadczeniem. Udzielanie uwag i wskazówek wymaga od niego precyzyjnego przekazywania informacji tak w formie pisemnej jak i ustnej. Sporządzane przez niego raporty i sprawozdania muszą być obiektywne, rzeczowe i jasne. Przeprowadzając kontrole musi wykazywać się zarówno opanowaniem i spokojem jak również stanowczością w wykonywaniu swoich zadań. Jest niezależny i obiektywny w swoich opiniach i ocenach; nie powinien ulegać wpływom lub sugestiom osób zainteresowanych.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca specjalisty do spraw rachunkowości, jeżeli chodzi o wysiłek fizyczny należy do prac lekkich. Pozostając większość czasu w pozycji siedzącej jest narażony na występowanie tzw. choroby urzędniczej przejawiającej się bólami kręgosłupa lub drętwieniem karku. Na tym stanowisku wymagany jest dobry wzrok, ponieważ sporządzając np. analizy finansowe specjalista do spraw rachunkowości posługuje się komputerem, a więc przeciwwskazaniem mogą być wady wzroku niepoddające się korekcji.

Istnieje możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych z niedowładem kończyn dolnych lub poruszających się na wózkach inwalidzkich, natomiast przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są choroby psychiczne.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Rynek pracy specjalistów do spraw rachunkowości staje się coraz bardziej wyspecjalizowany, co wiąże się z koniecznością uzyskiwania dodatkowych uprawnień i licencji. Wymagania w stosunku

do specjalistów do spraw rachunkowości bardzo się zmieniły w ostatnich latach zwłaszcza, jeśli chodzi o osoby zatrudnione na kierowniczych stanowiskach. Wymagania są uzależnione w dużym stopniu od wielkości i struktury przedsiębiorstwa. W małych firmach specjalista do spraw rachunkowości musi wykazywać się znajomością zagadnień finansowo-księgowych, które może zdobyć uczestnicząc w odpowiednich kursach i szkoleniach. Niewymagane jest posiadanie wyższego wykształcenia. Natomiast w dużych firmach oraz w przypadku prowadzenia działalności usługowej praca specjalistów do spraw rachunkowości staje się coraz bardziej wyspecjalizowana. Od pracowników oczekuje się wykształcenia wyższego, najlepiej ekonomicznego bądź prawniczego, znajomości rachunkowości zarządczej i komputerowych systemów wspomagających zarządzanie. Coraz popularniejsze staje się ukończenie ACCA – międzynarodowego kursu z finansów i rachunkowości menedżerskiej.

Zawód księgowego można wykonywać mając wykształcenie średnie ekonomiczne. Należy jednak pamiętać, iż usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych wiąże się z koniecznością posiadania przez księgowego odpowiedniej licencji Ministerstwa Finansów.

Doradztwo podatkowe jest czynnością, która może być wykonywana wyłącznie przez osoby uprawnione, a więc wpisane na listę doradców podatkowych.

Zdobycie specjalistycznych uprawnień wymagane jest również wobec biegłego rewidenta. Zakres wiedzy oraz doświadczenie potrzebne do wykonywania tego zawodu uzasadnia wysokie wymagania, do których należą m.in. odbycie dwuletniej praktyki pod kierunkiem biegłego rewidenta, ukończone studia wyższe oraz zdanie egzaminu na biegłego rewidenta.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

O możliwości zatrudnienia w zawodzie decydują kwalifikacje kandydata na pracownika oraz jego doświadczenie zawodowe.

Według danych GUS wynagrodzenie w tej grupie zawodowej jest na poziomie 2 - 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Zawody pokrewne

- główny księgowy
- audytor
- biegły rewident
- analityk finansowy
- doradca podatkowy

Źródła:

- Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl; www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie